

Tilläggsyrkande

SD, L, D, M, KD

2025-03-17

Ärende nr SLK-2024-00782

Tilläggsyrkande angående – Motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att hemställa till Västra Götalandsregionen att leda arbetet och att Business Region Göteborg (BRG) tillsammans med Göteborg & Co deltar i arbetet med att utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg och Västra Götaland.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i hemställan även inbegripa STRING-samarbetets parter rörande transport och infrastruktur.

Yrkandet

Göteborgs strategiska position som ett nyckelcentrum för tågförbindelser mellan norra Europa och kontinenten behöver förstärkas och utvecklas. Göteborg spelar en avgörande roll i att binda samman Sverige, Norge, Danmark, Tyskland och övriga europeiska länder genom effektiva och hållbara järnvägslinjer. För att ytterligare stärka denna roll och skapa bättre förutsättningar för både privatpersoner och näringsliv, är det av största vikt att utveckla nya nattågslinjer. Nattåg skulle inte bara förenkla och förkorta resandet för individer, utan också möjliggöra snabb och effektiv transport av gods, vilket ytterligare stärker regionens internationella konkurrenskraft.

Syftet med STRING-samarbetet är att gemensamt utveckla korridoren mellan Hamburg och Oslo, vilket är en viktig del i att stärka den ekonomiska tillväxten och skapa en hållbar samhällsutveckling. STRING är ett gränsöverskridande politiskt samarbete mellan flera kommuner och regioner i Norge, Sverige, Danmark och Tyskland. Detta samarbete syftar till att effektivisera och stärka infrastrukturen i regionen, där Göteborg är en central aktör.

Ett av de mest betydande framtida infrastrukturprojekten inom STRING är den planerade Fehmarn Bält-förbindelsen, mellan Rødby och Puttgarden, som beräknas stå klar 2029. När denna förbindelse står klar kommer det att öppna nya möjligheter för handel, samarbeten och resande mellan norra och södra Europa. För att kunna möta den ökade efterfrågan på både person- och godstransporter behöver tågförbindelserna utvecklas och moderniseras, och nattåg spelar en central roll i denna utveckling.

Vi föreslår därför att Göteborg och de berörda instanserna utvecklar nya och utökade nattågslinjer som en del av den övergripande strategin att stärka tågförbindelserna mellan norr och söder samt mellan Skandinavien och Europa.

Yrkande
Särskilt yttrande

Liberalerna, Kristdemokraterna
Centerpartiet

Datum 2025-04-04

Nr 34

Yrkande angående – Motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Bifalla motionen.

Yrkandet

Göteborgs Stad gör klokt i att främja hållbara lösningar och förbättra invånarnas tillgång till viktiga samhällsfunktioner. Det aktuella förslaget innebär en strategiskt viktig satsning som stärker både stadens långsiktiga utveckling och invånarnas livskvalitet. För besöksnäringen skulle fler nattågslinjer innebära en viktig möjlighet att förbättra tillgängligheten för fler turister.

Ett utökat nätverk av nattågslinjer till och från Göteborg, särskilt till strategiska destinationer i norra Europa och Norge, skulle stärka stadens roll som en central knutpunkt för hållbart resande. Genom att förbättra tillgängligheten och möjliggöra klimatsmarta transportalternativ kan Göteborg öka sin attraktivitet, stärka det regionala samarbetet och skapa bättre förutsättningar för både näringsliv och invånare.

Remissinstanserna har pekat på vikten av att Göteborgs Stad koordinerar sina insatser med Västra Götalandsregionen och andra relevanta aktörer i näringslivet. Det är därför avgörande att Göteborg säkerställer att stadens intressen tillvaratas i den pågående regionala utredningen om nattåg. Särskilt kopplingarna mellan Göteborg, Oslo och Köpenhamn är av stor betydelse för att stärka underlaget för trafiken och skapa ett bredare utbud.

Vi föreslår därför att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige bifaller motionen.

Yrkande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet

2024-03-21

Ärende 11

Yrkande angående motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionen anses besvarad.

Yrkandet

Göteborg har flera år i rad legat i topp när det gäller rankingen över världens mest hållbara städer. Detta är en utmärkelse att vara stolta över och som vi ska bygga vidare på. Att det ska vara enkelt att välja det klimatvänliga tåget framför flyg när man ska ta sig till och från Göteborg faller sig därför naturligt. Av denna anledning så gav vi Göteborg & Co AB i uppdrag i budget 2025 att arbeta för tågförbindelser mellan Göteborg och viktiga tågknutpunkter i Europa. Göteborg är i dagsläget Sveriges enda storstad utan nattågsförbindelser till Europa, och från och med påsken försvinner stadens sista reguljära nattågslinje. Vi har därför även hemställt till både Trafikverket och regeringen om att verka för att behålla de uppskattade nattågslinjerna mellan Göteborg-Duved och Göteborg-Umeå. Det råder därmed inga tvivel om våra ambitioner kring att både behålla och utveckla tåg- och nattågslinjer till och från Göteborg.

Det framgår i tjänsteutlåtandet att Västra Götalandsregionens infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd beslutade i höstas att utreda olika handlingsalternativ för att bibehålla och utveckla nattågstrafik till och från Västsverige. Vi ser givetvis positivt på att Göteborg & Co AB samverkar med relevanta aktörer inom ramen för sitt uppdrag givet i budget 2025 för att kunna ta sig an detta på bästa sätt, exempelvis Västra Götalandsregionen. Mot bakgrund av ovan så anser vi motionen besvarad.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-02-24

Ärendenummer SLK-2024-00782

Handläggare

Petra Senthén

Telefon: 031-368 03 35

E-post: petra.senthen@stadshuset.goteborg.se

Motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Motionen

Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) föreslår att kommunfullmäktige ger Business Region Göteborg AB i uppdrag att i samarbete med Västra Götalandsregionen, Göteborg & Co AB och relevanta aktörer undersöka möjligheterna för att etablera och utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg med särskild prioritering av linjer till Nordnorge och Centraleuropa, exempelvis Berlin, Hamburg och andra strategiska destinationer i Tyskland.

Motionärerna föreslår att Göteborgs kommun tar ledartröjan och undersöker möjligheterna för att etablera direkta nattågslinjer från Göteborg till både Nordnorge och centrala Europa. Genom att aktivt söka samarbeten med relevanta städer och regioner, både inom och utanför Sverige, för att säkerställa att Göteborg tar sin rättmätiga plats som en hubb för internationellt tågresande. Motionärerna anser att en dialog bör omedelbart initieras med potentiella destinationer och tågoperatörer för att realisera motionärernas vision.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till Business Region Göteborg AB och Göteborg & Co AB samt för kännedom och för eventuellt yttrande till regionstyrelsen i Västra Götaland. Remissinstansernas beslut redovisas i nedanstående tabell. Remissyttrandena i sin helhet finns som bilagor till detta tjänsteutlåtande.

Remissinstans	Beslut
Business Region Göteborg AB	Tillstyrker
Göteborg & Co AB	Tillstyrker
Regionstyrelsen i Västra Götaland, Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden	Anses besvarad

Remissinstansernas överväganden

Styrelserna för Business Region Göteborg AB (BRG) och Göteborg & Co AB hänvisar till Göteborgs Stads budget för 2025, där Göteborg & Co tilldelas uppdraget att arbeta för tågförbindelser mellan Göteborg och viktiga tågknutpunkter i Europa. Koordineras budgetuppdraget och uppdraget enligt motionen kan stora synergieffekter uppnås.

Hänvisning görs även till Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2023-2030 angående möjligheten för en offentlig aktör på en destination att stödja expansionen av hållbar infrastruktur, exempelvis tågtrafik, till och från destinationen.

Båda styrelser anser att det finns behov av att Göteborgs Stad förbereder och positionerar sig inför öppnandet av den nya förbindelsen över Fehman-Belt under 2029. Förbindelsen ska förkorta och förenkla resandet mellan Norden och Europa. Båda styrelserna har beslutat om att föreslå kommunstyrelsen att bolagen medverkar i det arbete för nattågsförbindelser som Västra Götalandsregionen har påbörjat.

Västra Götalandsregionens infrastruktur-kollektivtrafiknämnd beslutade i september 2024 att utreda olika handlingsalternativ för att bibehålla och utveckla nattågstrafik till och från Västsverige. Av nämndens yttrande framgår att den planerade utredningen med fördel och i sin helhet eller delar av den kan genomföras tillsammans med BRG, Göteborg & Co och övriga intressenter. Västra Götalandsregionen är positiv till ett sådant samarbete som kan bidra till att bibehålla och öka möjligheterna att resa med nattåg till och från Göteborg/Västsverige och andra delar av landet, Norge och destinationer i Centraleuropa.

Bedömning ur ekonomisk dimension

God tillgänglighet till regionen och staden genom tågförbindelser är viktigt för tillväxt, konkurrenskraft, arbetsmarknad och attraktivitet. Stadens destinationsprogram betonar behovet av att stimulera utvecklingen av besöksnäringens infrastruktur och tillgänglighet med utsläppsnåla färdssätt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborgs Stads destinationsprogram anger att Göteborg ska vara en miljö- och klimatsmart destination där näringens aktörer och besökarna bidrar till en ekologiskt hållbar destination. Förbättrade och utvecklade tåglinjer till destinationer utmed tågsträckningen kan möjliggöra för internationella och nationella besökare att i större utsträckning ta sig till destinationen på ett hållbart sätt.

Bedömning ur social dimension

Utvecklade tågförbindelser kan förenkla möten mellan människor, samband mellan landsbygd och tätort, arbetspendling, fritidsresor och andra typer av resor mellan destinationer i och utanför Göteborgsregionen och Sverige. BRG uppmärksammar särskilt att tågförbindelserna kan ha betydelse för att tillgodose näringslivets kompetensförsörjningsbehov i Göteborgsregionen och underlätta nya samarbeten med Norrland inom den gröna omställningen.

Stadsledningskontorets överväganden

Stadsledningskontoret noterar att remissinstanserna är eniga i sin bedömning av förslagen i motionen. De lämnar samma förslag till justering av det föreslagna uppdraget med innebörd att Västra Götalandsregionen leder utredningen istället för BRG och att de två bolagen deltar i utredningen under Västra Götalandsregionens ledning.

Stadsledningskontoret konstaterar även att Västra Götalandsregionen tidigare har fattat beslut om att utreda tågförbindelser med Norrland och att regionstyrelsen är positiv till att stadens två bolag bidrar till utredningen.

Stadsledningskontoret bedömer att ett uppdrag från kommunstyrelsen till de två styrelserna om deltagande i den regionala utredningen stämmer överens med stadens budget 2025 och bolagens mandat och uppdrag i övrigt.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilagor som utgör beslutsunderlag

1. Motionen
2. Business Region Göteborg AB:s handlingar 2024-12-16 § 131
3. Göteborg & Co AB:s handlingar 2025-02-06 § 12
4. Regionstyrelsen i Västra Götaland, Infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens handlingar 2024-10-24 § 135

Handling 2024 nr 152

Motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Bakgrund och motiv:

Nattåg är avgörande för att främja hållbart resande, stärka personlig mobilitet, öka valmöjligheterna för resenärer och stimulera näringslivet. Trots detta har SJ AB nyligen meddelat att de avser att lägga ner alla nattågslinjer mellan Göteborg och Norrland från april 2025. Trafikverkets upphandling inför nästa år omfattar endast nattåg från Stockholm till Norrland, trots att hälften av nattågen avgår från Göteborg. Detta innebär att göteborgare endast kommer kunna nå Norrland med ett tidskrävande byte i Stockholm, vilket försämrar både reseupplevelsen och möjligheterna för hållbart resande.

Göteborg har en unik geografisk position som inte bara möjliggör bibehållandet av nattågstrafik till Duved och Umeå, utan även expansion till Nordnorge och vidare till Centraleuropa. Med vår strategiska placering i huvudstadskorridoren mellan Oslo och Köpenhamn har Göteborg potentialen att bli en central knutpunkt för nattåg, som binder samman Norden med den europeiska kontinenten. Ett utökat nattågsnätverk skulle inte bara erbjuda resenärer från Göteborg och Västsverige bättre alternativ, utan även stärka stadens roll som ett hållbart och internationellt resecentrum.

Vår vision:

Vi föreslår att Göteborgs kommun tar ledartröjan och undersöker möjligheterna för att etablera direkta nattågslinjer från Göteborg till både Nordnorge och centrala Europa. Genom att aktivt söka samarbeten med relevanta städer och regioner, både inom och utanför Sverige, kan vi säkerställa att Göteborg tar sin rättmätiga plats som en hubb för internationellt tågresande. En dialog bör omedelbart initieras med potentiella destinationer och tågoperatörer för att realisera denna vision.

Göteborg har både infrastrukturen och viljan att leda utvecklingen mot ett mer hållbart resande. Låt oss se till att vår stad inte bara bibehåller sina nattågsförbindelser utan också utökar dem för framtidens behov.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

BRG, Business Region Göteborg AB får i uppdrag att i samarbete med Västra Götalandsregionen, Göteborg & Co AB och relevanta aktörer undersöka möjligheterna för att etablera och utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg. Särskilt bör linjer till Nordnorge och Centraleuropa, exempelvis Berlin, Hamburg och andra strategiska destinationer i Tyskland, prioriteras.

Axel Darvik (L)

Emmyly Bönfors (C)

Utdrag ur protokoll fört vid ordinarie styrelsesammanträde vid Business Region Göteborg 2024-12-16.

§ 131 Remiss Nya nattågslinjer till och från Göteborg

Anastazia Kronberg presenterade underlaget till remissvar om yttrande över motion från Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattlinjer till och från Göteborg.

Styrelsen för Business Region Göteborg AB beslutade att,

godkänna yttrandet men att Västra Götalandsregionen tar ansvar att leda arbetet och att Business Region Göteborg (BRG) tillsammans med Göteborg & Co deltar i arbetet med att utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg och Västra Götaland.

Rätt utdraget intygar:

.....
Jessica Nilsson
VD-assistent
Business Region Göteborg AB

Yttrande remiss
Styrelsen 2024-12-16
Ärende/Paragraf: 131

Handläggare: Anastazia Kronberg, Processledare
Telefon: 031-367 61 17
E-post: anastazia.kronberg@businessregion.se

Yttrande över motion från Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Förslag till beslut

I styrelsen för Business Region Göteborg:

Att godkänna förslag till yttrande men att Västra Götalandsregionen tar ansvaret att leda arbetet och att Business Region Göteborg (BRG) tillsammans med Göteborg Co deltar i arbetet med att utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattning

Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) har skickat en motion om nya nattågslinjer till och från Göteborg på remiss för yttrande till Business Region Göteborg, Västra Götalandsregionen och Göteborg & Co. Förslaget i motionen är att Göteborgs Stad ska ge Business Region Göteborg (BRG) i uppdrag att i samarbete med Västra Götalandsregionen, Göteborg & Co och relevanta aktörer undersöka möjligheterna för att etablera och utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg och Västra Götalandsregionen.

Nattågen är inte bara en viktig länk för arbetsmarknaden och utbildningsmöjligheter, utan också för besöksnäringen. Tåg är en avgörande del av framtidens hållbara transporter, och därför måste Västsverige fortsatt inkluderas i nattågstrafiken. Med tanke på de stora investeringar som sker i den gröna omställningen längs Norrlandskusten och i Västsverige blir transportinfrastrukturens mellan dessa punkter ännu viktigare. Den industriomställning som sker i dessa regioner idag kommer att kräva ett samarbete och ett utbyte av kompetens mellan regionerna.

BRG är positiv till att samarbeta med Göteborg och Co, Västra Götalandsregionen och övriga aktörer i syfte att bibehålla och öka möjligheterna att resa med nattåg till och från Göteborg och andra delar av landet, Norge och destinationer i Centraleuropa. Västra Götalandsregionens Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd har för egen del i september 2024 tagit beslut om att genomföra en utredning för att se på olika handlingsalternativ för bibehållen och utökad nattågstrafik till och från Västsverige. Denna utredning kan med fördel, i sin helhet eller delar av, genomföras tillsammans med BRG, Göteborg & Co samt övriga intressenter. Därutöver har Göteborg & Co AB fått i uppdrag i 2025 års budget att arbeta för tågförbindelser mellan Göteborg och viktiga tågknutpunkter i Europa.

BRG väljer därför i vårt yttrande att ställa oss bakom förslaget, men istället för att leda arbetet, föreslår BRG att bolaget ska delta i arbetet tillsammans med ovan nämnda parter där arbetet leds av Västra Götalandsregionen. Västra Götalandsregionen har redan fattat ett sådant beslut och har avsatt tid och resurser för arbetet.

Ärendet

Nattågen mellan Västra Götaland och Norrland riskerar att försvinna, vilket skulle innebära att invånarna i Göteborgsregionen skulle förlora ett av de viktigaste sätten att resa långväga på ett klimatsmart och bekvämt sätt. SJ har meddelat att de avser att lägga ner samtliga nattåg från Göteborg från april 2025, eftersom Trafikverket endast kommer upphandla nattåg från Stockholm. Detta trots att nästan hälften av nattågsresenärerna till Norrland reser från Göteborg.

För att kunna kompetensförsörja näringslivet och ge fler människor möjligheten att hitta jobb, utbildning och sysselsättning behövs en välutbyggd infrastruktur – och nattågen spelar en avgörande roll i detta. Göteborg är Sveriges näst största stad och en central knutpunkt för resenärer i hela västra Sverige. Att förlora denna förbindelse riskerar att isolera delar av landet och göra det svårare för människor att röra sig mellan norr och söder. Nattågen är inte bara en viktig länk för arbetsmarknaden och utbildningsmöjligheter, utan också för besöksnäringen. Tåg är en avgörande del av framtidens hållbara transporter, och därför måste Västsverige fortsatt inkluderas i nattågstrafiken.

Med tanke på de stora investeringar som sker i den gröna omställningen längs Norrlandskusten och i Västsverige blir transportinfrastrukturens mellan dessa punkter ännu viktigare. Den industriomställning som sker i dessa regioner idag kommer att kräva ett samarbete och ett utbyte av kompetens mellan regionerna.

Med Göteborgs strategiska placering i huvudstadskorridoren mellan Oslo och Köpenhamn har Göteborg potentialen att bli en central knutpunkt för nattåg, som binder samman Norden med den europeiska kontinenten. Dessutom bör staden och regionen positionera sig i sammanhanget inför öppnandet av den nya förbindelsen Fehmarn-Belt förbindelsen som beräknas stå klar 2029. Ett utökat nattågsnätverk skulle inte bara erbjuda resenärer från Göteborg och Västsverige bättre alternativ, utan även stärka stadens roll som ett hållbart och internationellt resecentrum.

Västra Götalandsregionens Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd har för egen del i september 2024 tagit beslut om att genomföra en utredning för att se på olika handlingsalternativ för bibehållen och utökad nattågstrafik till och från Västsverige. Denna utredning kan med fördel, i sin helhet eller delar av, genomföras tillsammans med BRG, Göteborg & Co samt övriga intressenter. Därutöver har Göteborg & Co AB fått i uppdrag i 2025 års budget att arbeta för tågförbindelser mellan Göteborg och viktiga tågknutpunkter i Europa.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För att Göteborgsregionen ska vara en växande och välmående region som skapar arbetstillfällen behöver tillgängligheten till regionen vara god. Ett utökat nattågsnätverk skulle inte bara erbjuda resenärer från Göteborg och Västsverige bättre alternativ, utan även stärka stadens roll som ett hållbart och internationellt resecentrum. Enligt stadens destinationsprogram ska Göteborg vara en miljö- och klimatsmart destination där näringsens aktörer och besökarna bidrar till en ekologiskt hållbar destination. Dessutom betonas behovet av att stimulera utvecklingen av besöksnäringens infrastruktur och tillgänglighet med utsläppsnåla färdstätt. Till exempel genom att samverka regionalt, nationellt och internationellt för bättre förutsättningar för smidigt, hållbart resande för internationella resor med tåg. Infrastruktursatsningar för tåg bidrar därmed till att utveckla destinationens attraktivitet och skapar förutsättningar för tillväxt i besöksnäringen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Tåg har låg miljöbelastning jämfört med andra transportslag eftersom de är energisnåla och till stor del drivs av förnybar energi. Järnvägstrafiken står för mindre än en procent av transportsektorns samlade utsläpp av koldioxid samtidigt som den står för 24 procent av det totala godstransportarbetet och 7 procent av personresandet. Dock bidrar tåg till buller och barriäreffekter som kan ha en negativ inverkan på miljö och människors hälsa. Ökad tillgänglighet till regionen med tåg främjar hållbar stadsutveckling och förbättrar möjligheterna att resa hållbart. Detta bidrar dessutom till stadens mål om att minska klimatpåverkan från transporter med 90% och ett minskat vägtrafikarbete. Göteborgs stads destinationsprogram betonar att transporten till och från destinationen ofta utgör det största klimatavtrycket i samband med en resa. Detta gäller särskilt för långväga besökare. Utvecklade tåglinjer till regionen minskar således dessa utsläpp.

Bedömning ur social dimension

Utveckling av tågssystemet möjliggör rörlighet, för människor samman och ger förutsättningar för fler att både arbetspendla och göra fritidsresor. Det knyter samman landsbygd med tätort och gör det enkelt att resa mellan städer, regioner och till och från länder. Fler människor inkluderas i samhället. Näringslivets kompetensförsörjningsbehov och samarbete med Norrland inom den gröna omställningen gör att transportinfrastrukturen mellan dessa punkter blir ännu viktigare då ett samarbete och utbyte av kompetens mellan regionerna kommer att behövas.

Bilagor

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

- Remissmissiv
- Handling 2024 nr 152 Motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Beslutet skickas till Göteborgs Stad, stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Patrik Andersson

Vd, Business Region Göteborg AB

PROTOKOLLSUTDRAG

§ 12

Yttrande över motion om nya nattågslinjer till och från Göteborg (bilaga 14-15)

Åsa Borvén informerar om bolagets förslag till yttrande över motion om nya nattågslinjer till och från Göteborg.

Förelåg förslag till yttrande över motion från Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg enligt bilaga till kallelsen.

Beslut

Yttrande över motion om nya nattågslinjer till och från Göteborg, godkänns.

Paragrafen justeras omedelbart.

Dag som ovan

Sekreterare

Johanna Wallin

Ordförande

Leif Pagrotsky

Justerande

Stefan Svensson

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-01-21

Diarienummer 0404/24

Handläggare

Åsa Borvén

Telefon: 0703-723089

E-post: asa.borven@goteborg.com

Yttrande över motion från Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborg & Co AB;

- 1) Yttrande över motion från Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg, godkänns.
- 2) Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) föreslår i en motion att Business Region Göteborg (BRG) får i uppdrag att i samarbete med Västra Götalandsregionen, Göteborg & Co och relevanta aktörer undersöka möjligheterna för att etablera och utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg och Västra Götalandsregionen. Motionen avser såväl inrikes tåglinjer till norra Sverige, som till Norge och Centraleuropa.

Göteborg & Co ser positivt på att samarbeta med BRG, Västra Götalandsregionen och övriga aktörer i syfte att bibehålla och öka möjligheterna att resa med nattåg till och från Göteborg och andra delar av landet, Norge och destinationer i Centraleuropa. Västra Götalandsregionens Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd har för egen del i september 2024 tagit beslut om att genomföra en utredning för att se på olika handlingsalternativ för bibehållen och utökad nattågstrafik till och från Västsverige. Denna utredning kan med fördel, i sin helhet eller delar av, genomföras tillsammans med Göteborg & Co, BRG samt övriga intressenter.

I Göteborgs Stads budget för 2025 har Göteborg & Co tilldelats uppdraget att arbeta för tågförbindelser mellan Göteborg och viktiga tågknutpunkter i Europa. Bolaget ser stora synergieffekter i att koordinera detta uppdrag med det arbete som föreslås i motionen.

Bolaget ställer sig bakom förslaget i motionen, men föreslår att arbetet leds av Västra Götalandsregionen istället för av BRG. Västra Götalandsregionen har redan fattat ett sådant beslut och har avsatt tid och resurser för arbetet. Göteborg & Co och BRG föreslås därmed delta i arbetet, under Västra Götalandsregionens ledning.

Med hänsyn till remisstiden föreslås paragrafen justeras omedelbart.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Att investera i en välbalanserad och genomtänkt infrastruktur för transporter är en förutsättning för att Göteborg ska kunna möta en ökad och förändrad efterfrågan. Infrastruktur och god tillgänglighet är således grundfundament och en förutsättning för såväl destinationens starka konkurrenskraft som för besöksnäringens och regionens hållbara tillväxt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Transporten till och från destinationen utgör ofta det största klimatavtrycket i samband med en resa. Detta gäller särskilt för långväga besökare. Tåg har låg miljöbelastning jämfört med andra transportslag eftersom de är energisnåla och till stor del drivs av förnybar energi. Förbättrade och utvecklade tåglinjer till destinationen skulle möjliggöra för internationella och nationella besökare att i större utsträckning ta sig till destinationen på ett hållbart sätt. Som offentlig aktör på en destination finns möjligheter att stödja expansionen av hållbar infrastruktur. Till exempel genom att samverka regionalt, nationellt och internationellt för bättre förutsättningar för smidigt, hållbart resande och smart bokning för internationella resor med tåg.

Bedömning ur social dimension

Destinationen Göteborg ska vara en välkomnande och inkluderande destination där alla känner sig välkomna och har möjlighet att röra sig fritt och delta i destinationens breda utbud av upplevelser. Ett utvecklat och förbättrat tågssystem möjliggör ökad rörlighet, inkludering och integration. Destinationens alla delar knyts samman och det blir enklare att förflytta sig till och från destinationen, nationellt och internationellt, men också inom regionen.

Samverkan

I beredningen av detta ärende har bolaget samverkat med Västra Götalandsregionen och BRG, där samtliga parter gjort en likvärdig bedömning.

Ärendet

Styrelsen i Göteborg & Co AB har ombetts yttra sig över motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2025-02-08.

Beskrivning av ärendet

Nattågen mellan Västra Götaland och Norrland riskerar att försvinna, vilket skulle innebära att invånarna i Göteborgsregionen skulle förlora ett av de viktigaste sätten att resa långväga på ett klimatsmart och bekvämt sätt. SJ har meddelat att de avser att lägga ner samtliga nattåg från Göteborg från april 2025, eftersom Trafikverket endast kommer upphandla nattåg från Stockholm. Detta trots att nästan hälften av nattågsresenärerna till Norrland reser från Göteborg.

Ett utökat nattågsnätverk skulle inte bara erbjuda resenärer från Göteborg och Västsverige bättre alternativ, utan även stärka stadens roll som ett hållbart och internationellt resecentrum.

Bolagets bedömning

Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2023-2030 visar hur staden ska arbeta för att ge destinationen och besöksnäringen förutsättningar för hållbar utveckling. God tillgänglighet till destinationen via land, vatten och luft är grundläggande för att möjliggöra besök. Klimatpåverkan från olika transportmedel utgör en av besöksnäringens största utmaningar och transportsystemet behöver utvecklas för att minska utsläppen. Det är därför av stor vikt att besökarna vid resa till och från destinationen i så stor utsträckning som möjligt erbjuds att göra hållbara och klimatsmarta konsumtionsval. Destinationsutvecklingsprogrammets mål och strategier klargör att det finns möjligheter för en offentlig aktör på en destination att stödja expansionen av hållbar infrastruktur, exempelvis tågtrafik, till och från destinationen. Detta kräver samverkan regionalt, nationellt och internationellt för att skapa bättre förutsättningar för smidigt, hållbart resande och smart bokning för internationella resor med tåg liksom multimodala resor.

Bolaget stödjer motionärernas resonemang kring Göteborgs strategiska placering i huvudstadskorridoren mellan Oslo och Köpenhamn. Göteborg har potentialen att bli en central knutpunkt för nattåg, som binder samman Norden med den europeiska kontinenten. 2029 beräknas den nya förbindelsen Fehmarn-Belt stå klar, vilken förenklar och förkortar resandet mellan Norden och Europa. Staden och regionen bör förbereda och positionera sig inför öppnandet. Ett utökat tåg- och nattågsnätverk skulle stärka stadens roll som ett hållbart och internationellt resecentrum och öka destinationens tillgänglighet som besöksmål. I destinationsutvecklingsprogrammet framgår att en ökad tillgänglighet till, och stärkt attraktivitet för, utsläppssnåla färdssätt är viktigt för att möjliggöra för internationella besökare att ta sig till Göteborg på ett hållbart sätt. En välbalanserad och genomtänkt transportinfrastruktur är en förutsättning för att Göteborg ska kunna möta en ökad och förändrad efterfrågan. Infrastrukturen är således ett grundfundament för besöksnäringens hållbara tillväxt och en förutsättning för destinationens starka konkurrenskraft.

I Göteborgs Stads budget för 2025 har Göteborg & Co tilldelats uppdraget att arbeta för tågförbindelser mellan Göteborg och viktiga tågknutpunkter i Europa. Bolaget ser stora synergieffekter i att koordinera detta uppdrag med insatserna som föreslås i motionen.

Västra Götalandsregionens Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd har för egen del i september 2024 tagit beslut om att genomföra en utredning för att se på olika handlingsalternativ för bibehållen och utökad nattågstrafik till och från Västsverige. Denna utredning kan med fördel, i sin helhet eller delar av, genomföras tillsammans med BRG, Göteborg & Co samt övriga intressenter. Därför föreslås en ändring utifrån förslaget i motionen. Ändringen innebär att Västra Götalandsregionen leder arbetet istället för BRG. Bolaget och BRG deltar således i arbetet, men under Västra Götalandsregionens ledning. Västra Götalandsregionen har redan fattat ett sådant beslut och har avsatt tid och resurser för arbetet.

Mot denna bakgrund ställer sig Göteborg & Co bakom förslaget i motionen, med den av BRG och VGR föreslagna ändringen, att arbetet leds av Västra Götalandsregionen istället för av BRG.

Peter Grönberg, VD

Protokoll från infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden, 2024-10-24

§ 135

Yttrande över remiss från Göteborgs Stad om motion av Axel Darvik (L) och Emely Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Diarienummer IKN 2024-00246

Beslut

1. Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden godkänner förslag till yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Göteborgs Stad har skickat motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg på remiss till Västra Götalandsregionen.

Förslaget i motionen är att Göteborgs Stad ska ge Business Region Göteborg (BRG) i uppdrag att i samarbete med Västra Götalandsregionen, Göteborg & Co AB och relevanta aktörer undersöka möjligheterna för att etablera och utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg

Västra Götalandsregionen är positiv till att samarbeta med BRG och övriga aktörer i syfte att bibehålla och öka möjligheterna att resa med nattåg till och från Göteborg/Västsverige och andra delar av landet, Norge och destinationer i Centraleuropa.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden har för egen del tagit beslut om att genomföra en utredning för att se på olika handlingsalternativ för bibehållen och utökad nattågstrafik till och från Västsverige. Denna utredning kan med fördel, i sin helhet eller delar av, genomföras tillsammans med BRG och övriga intressenter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande

Skickas till

- Göteborgs Stad, stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-10-01

Diarienummer IKN 2024-00246

Västra Götalandsregionen**Koncernkontoret**

Handläggare: Martin Elofsson

Telefon: 0730-837858

E-post: martin.elifsson@vregion.se

Till infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

Yttrande över remiss från Göteborgs Stad om motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Förslag till beslut

1. Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden godkänner förslag till yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Göteborgs Stad har skickat motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg på remiss till Västra Götalandsregionen.

Förslaget i motionen är att Göteborgs Stad ska ge Business Region Göteborg (BRG) i uppdrag att i samarbete med Västra Götalandsregionen, Göteborg & Co AB och relevanta aktörer undersöka möjligheterna för att etablera och utveckla nya nattågslinjer till och från Göteborg

Västra Götalandsregionen är positiv till att samarbeta med BRG och övriga aktörer i syfte att bibehålla och öka möjligheterna att resa med nattåg till och från Göteborg/Västsverige och andra delar av landet, Norge och destinationer i Centraleuropa.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden har för egen del tagit beslut om att genomföra en utredning för att se på olika handlingsalternativ för bibehållen och utökad nattågstrafik till och från Västsverige. Denna utredning kan med fördel, i sin helhet eller delar av, genomföras tillsammans med BRG och övriga intressenter.

Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Beslutet i sig medför inga ekonomiska konsekvenser.

Koncernkontoret

Sofia Hellberg
Infrastruktur- och kollektivtrafikchef

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

- Västra Götalandsregionens yttrande över remiss från Göteborgs Stad om motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg
- Motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg
- Remissmissiv

Besluten skickas till

- Göteborgs Stad, stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Yttrande

Datum 2024-10-01

Diarienummer IKN 2024-00246

Till Göteborgs Stad

Yttrande över remiss från Göteborgs Stad om motion av Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) om nya nattågslinjer till och från Göteborg

Västra Götalandsregionen har mottagit remissen från Göteborg Stad angående motion om nya nattågslinjer till och från Göteborg. Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden svarar i egenskap av ansvarig nämnd för kollektivtrafik.

Det är positivt att Göteborg Stad tar initiativ till samverkan för att säkerställa och utveckla nattågstrafiken till och från Göteborg. En bibehållen och utvecklad nattågstrafik är en del i ett hållbart transportsystem och viktigt för både invånare, företag och besökare i Västra Götaland. Att knyta ihop Västsverige med övriga delar i Sverige, Norge och Centraleuropa med nattåg ökar tillgängligheten och bidrar till regional utveckling.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden har i september 2024 tagit ett eget beslut om att utreda olika handlingsalternativ för en bibehållen och utvecklad nattågstrafik till och från Västsverige. Det är positivt om samverkan kan ske i detta arbete med Göteborgs Stad, Business Region Göteborg och övriga aktörer.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden ser fram mot att samverka kring utvecklingen av nattågstrafiken.

Louise Jeppsson
Ordförande
infrastruktur- och
kollektivtrafiknämnden

Sofia Hellberg
Infrastruktur- och kollektivtrafikchef